

Què fer a Gandesa

1 - Oficina de turisme i CEBE (Centre d'estudis de la batalla de l'Ebre)

Situat a les antigues escoles de Gandesa, edificades sobre el primer camp de futbol local, són un edifici d'una sola planta elevada sobre el nivell del sòl amb un sòcol exterior de pedra. L'edifici té tres cossos, un de més enretirat al mig, on hi ha la porta d'accés.

L'abril de 2011 s'inaugura el Museu de la Batalla de l'Ebre. El Museu històric de la Guerra Civil Espanyola té com a objectiu potenciar el coneixement d'una part de la història del nostre país a través d'una exposició permanent, així com protegir aquest llegat per donar-lo a conèixer a la societat. El museu amb més de 450m² s'ha redistribuït i compta amb una gran sala central on s'han establert algunes maquetes, vitrines amb objectes i part de la gran mostra de material armamentístic del que disposa el CEBE.

E-mail: turisme@gandesa.cat

(Av. Catalunya 3-5) 977420910

Dilluns i tardes de diumenge tancat.

2 – Casa Calixto

Edifici d'habitatges consistent en planta baixa i tres plantes d'habitatges, amb frontó com a remat de coberta. Les façanes són de maó i paredat arrebossat, antigament estucat. Hi ha una cornisa motllurada de separació entre plantes. Hi ha obertures a totes les plantes emmarcades amb motlures. El conjunt de tota la façana és molt simètric. Es tracta d'una de les primeres grans promocions d'habitatges plurifamiliars a Gandesa, als voltants del segle XX. A les baranes del balcó es veu la inscripció "1886". El seu primer propietari fou Calixto Pallarés.

(c/ Catalunya, 16-18)

3 – Celler cooperatiu de Gandesa

El celler cooperatiu és un edifici noucentista que va ser projectat el 1919 per l'arquitecte César Martinell. El cos principal presenta tres naus rectangulars paral·leles de diferent alçada amb coberta de volta de totxo carregada sobre arcs de diafragma parabòlics. La teulada, realitzada a diferents nivells, mostra petites obertures intercalades entre les voltes amb una doble funció, la d'il·luminació i la de fer desaparèixer els gasos de la fermentació del vi. El propi Martinell explica que va prescindir per primera vegada de la fusta en la coberta i va utilitzar el sistema de voltes i arcs equilibrats.

(Avinguda de Catalunya, 28)

4 – Espai del Vi i de l'Oli

L'espai del vi i de l'oli és un centre d'interpretació d'una terra i dos productes excepcionals que conflueixen en el marc de la cultura mediterrània: el vi "Terra Alta" (DO) i "l'oli de Terra Alta" (DOP).

L'oli d'oliva verge extra d'aquesta DOP prové de la varietat d'oliva empeltre majoritàriament, amb una petita participació d'altres varietats com són l'arbequina, la morruda i la farga.

La zona de producció de la DO Terra Alta és la més meridional de la vitivinicultura catalana i està situada al sud oest de Catalunya, entre el riu Ebre i la frontera amb terres aragoneses.

(Carretera de Vilalba, 31)

5 – Fonda Manyà

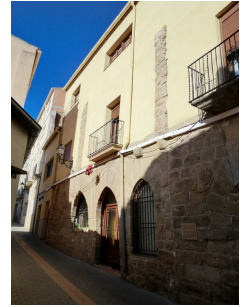
La fonda de P. Manyà és una gran construcció amb façanes a tres carrers situada a l'encreuament de les vies de l'Aragó, Móra i Tortosa, construïda el 1868 i reformada cap al 1920.

L'edifici és una gran construcció de l'any 1868 amb reformes posteriors de principis d'aquest segle que presenta façanes a tres carrers. La porta de l'edifici és de carreus i té la data gravada. La resta de l'edifici està pintat amb bandes verticals que organitzen les obertures, balcons al primer pis i finestres al segon, tots alineats. El coronament de la construcció és un frontó amb tres corbes lobulades, pròpies del Noucentisme, fet probablement cap al 1920.

6 - Cal Cerer o Casa Dalmau

L'habitatge és una de les construccions més antigues del poble, que va estar adossada als murs del castell, que existí en part fins al segle XIX. Només resten d'original una part de la façana, de carreu amb porta de mig punt adovellada, on trobem l'escut d'armes de la Casa Dalmau. També s'observen altres arcs apuntats, que es repeteixen però molt perduts a l'interior. Els pisos superiors aprofiten encara un balcó original.

7 - Presó de Gandesa o Casa de la Castellania

Hom creu que en principi era el palau dels receptors de l'orde Santjoanista, que controlava la vila després del 1319 en què foren expropiats els béns dels Templers, senyors del lloc des de la reconquesta.

És probable que el casal hagi estat destinat des de sempre a funcions de tipus municipal. En els segles XV-XVI era conegut com a "Casa del Delme", i la tradició recull també referint-se a ell el nom de "La Quarantena", ja que era el lloc on hom aplegava els tributs imposats per a ajudar a l'obra de l'església parroquial - corresponents a la quarantena part dels fruits.

La porta d'entrada actual es va obrir l'any 1609 i es va modificar la distribució perquè l'edifici va passar a ser la Sala del Delme. L'any 1841 es crea el partit judicial de Gandesa i l'edifici es convertí en la Presó, funció que es va mantenir durant i després de la Guerra Civil fins que als anys 60 es va abandonar i es va degradar. Entre 1994 i 1995 es restaura i es converteix en equipament cultural municipal i l'any 2001 es urbanitza els voltants.

8 - Casa l'Inquisidor o Casa Figueres d'Ossó. Casa Comartí.

Ca l'Inquisidor era una casa senyorial d'estil gòtic que actualment és un conjunt d'habitatges. L'edifici principal, ara conegut com a casa Figueres d'Ossó, situat al número 3 del carrer Horta, és l'edifici més important. Presenta planta baixa i dos plantes superiors, amb doble balconada de cinc obertures. L'edifici queda coronat per una àmplia terrassa a l'àtic. A la planta baixa trobem dues portes d'entrada, una d'arc rebaixat destinada a les persones, i una altra de llinda plana, per als vehicles. Els brancals d'ambdues portes són de pedra de calar, motllurats. La façana principal ha canviat el seu aspecte original, ja que a començament del segle XIX va patir una profunda reforma basada en l'estil noucentista. A l'interior de l'habitatge es conserven estructures medievals, com ara arcs apuntats de bona factura, no obstant això l'interior ha estat també molt transformat. A la banda de l'edifici situada al carrer de Santa Maria es troba una capelleta dedicada a la Mare de Déu que es presenta al carrer mitjançant una finestra gòtica biforada. La part del conjunt corresponent al número 7, amb façana també al carrer Carnisseries és un edifici conegut com a casa Comartí, que, antigament, era les dependències de la Inquisició, i conserva encara dues portes apuntades originals. Tot i que la porta del carrer d'Horta ha estat canviada per una altra obertura posterior, s'observen encara les restes de les dovelles superiors de l'arc apuntat original. (C/d'Horta, 3-5-7.)

9 - Ca la Vila Vella.

Conegut popularment com Ca la Vila Vella. Hom pot donar sobre ella poques referències històriques. És un edifici senyorial del segle XV, d'aspecte noble, ja que utilitza també els carreus de pedra com a material constructiu. Conserva a la façana una finestra coronada d'arcs trevolats. Estructuralment destaquen tres arcs diafragma apuntats que, a nivell de la planta baixa, creuen transversalment l'edifici de mitgera a mitgera. El casal ha estat enderrocat, prèvia numeració de les pedres, i actualment hom el torna a bastir, amb l'aparença original però amb tècniques i material moderns.

10 - Església Mare de Déu de l'Assumpció. Ca la Vila Vella.

L'església construïda a finals del segle XII es manté la porta exterior nord, realitzada segons l'Escola de Lleida, i alguns elements de l'interior. La portalada està formada per un cos paral·lelipèdic que sobresurt del mur, centrat per una porta atrompetada de primes columnes que es munten una sobre l'altra esgraonadament i que aguanten arquivoltes en forma d'arc de mig punt. Als capitells els relleus són historiatos. Té un ampli fris a nivell dels capitells, molt historiat i amb un àbac florejat. Sobre la portalada hi ha un fris amb mènsules en forma de caps. La resta de l'edifici correspon a les ampliacions i rehabilitacions posteriors dels segles XVII-XVIII seguint l'estil barroc-neoclàssic. El temple presenta tres naus, quasi, de la mateixa alçada delimitades en tres trams per pilars poligonals. Als laterals de l'edifici trobem les capelles de planta i alçat irregulars. La capçalera la constitueixen un absis central de planta quadrada i dos de laterals, més petits i de planta rectangular. Les teulades de les naus són d'aresta, construïdes després de 1840 així com les dels absis menors. A l'absis central pren forma de cúpula semiesfèrica. A l'exterior, realitzat en carreus de pedra, cal remarcar el campanar del segle XVII, d'estil barroc i rematat per una torrella feta malbé per la guerra de 1936-39, la portada de la plaça de l'església, d'inspiració clàssica, i el gran finestral d'alabastre del mur est.

11 – Cal Morrut

Edifici de planta baixa i dos pisos. La planta baixa presenta carreus de pedra amb accés mitjançant arc de mig punt dovellat i una altra petita obertura lateral. La primera planta presenta un balcó corregut de lloses de pedra i dues obertures amb llinda i laterals de pedra. La segona planta hi ha dues obertures centrades respecte les de la planta inferior. Hi ha una petita llosana de pedra, sense barana. L'estat general de la façana és abandonat i encara es veuen restes de l'emblanquinat de façana. (C. Carnisseries, 32)

12 – Casa Liori

Es tracta d'un habitatge que presenta tres façanes on es poden veure diverses reformes. L'antiga Casa Liori va ser un edifici del segle XV o XVI, tal i com ens mostra a la part baixa de l'edifici amb bastida amb grans carreus, i les diferents portes d'entrada sent la porta principal la del carrer Carnisseries, que és d'arc de mig punt adovellat amb guardapols i impostes. Una cornisa de pedra, poc treballada, marca la divisió dels pisos superiors. Les finestres i balcons presenten reforços de carreus i estan molt modificats. S'observen restes de cornisa entre el segon i tercer pis, que ja no estan construïdes en pedra sinó de maó. A la cantonada del carrer Mossèn Manyà i Serrano Sunyer es situa l'escuts d'armes dels Liori, en el que s'observa una creu de Calatrava vermella creuada en cadascun dels seus braços, sobre un camp d'or.

13 - Casa Serrano i Sunyer

Es tracta d'un edifici senyorial que presenta dues façanes, la principal molt refeta i la de darrera conserva encara part de la seva forma original. La construcció primitiva data de l'època medieval de la que es conserven la porta posterior, les finestres apuntades, una d'elles conopial, una altra a més bífora, etc. L'edifici presenta tres plantes, la segona la planta és la planta noble amb balcons i a la superior hi ha una galeria correguda, a les dues façanes. El ràfec és de fusta treballada. Un escut d'armes de la família destaca sobre la porta principal. La façana està revocada i pintada, la coberta de teula a dues vessants.

L'habitatge és propietat de la família Serrano i Sunyer, tal i com indica l'escut d'armes sobre la porta. Els Sunyer venien de Gandesa i els Serrano de Tivissa. Els Sunyer són documentats des de 1593. (C. Serrano i Sunyer, 4).

14 - Casa Baronesa de Purroy. Palau dels Purroi

És un edifici d'origen barroc del s. XVII, consistent en planta baixa, entresòl, primera principal i segona golfes. Façana de carreus molt regulars, molt massissa fins a l'alçada de la primera planta. Gran porta d'accés amb llinda de pedra i cornisa que emmarca la separació amb la planta primera. Planta primera amb balcons, amb llosanes de pedra, que crea una continuïtat amb la cornisa. Disposa de quatre obertures grans, centrades a sobre de les quals es torna a trobar una cornisa que la separa de la planta golfes.

Les golfes tenen una galeria correguda amb arcades de mig punt i imposta al llarg de tota la façana. El remat de teulada consisteix en un ràfec motllurat de pedra, de mesures considerables. A l'interior hi ha un gran cancell, amb paviment a base de grans lloses de pedra, separat en dues dependències mitjançant una gran arcada de mig punt adovellada i amb imposta. A l'interior hi ha una gran escala coberta amb cúpula i llanterna. (C. Serrano i Sunyer, 12).

15 - Ajuntament

Edifici de planta rectangular i volumetria prismàtica rectangular, consistent en planta baixa amb porxo públic d'entrada i dues plantes destinades a dependències de l'Ajuntament. L'accés en planta queda remarcat per una antiga capella (Santa Anna) resituada en aquesta façana. El pas i les motllures de l'arcada de mig punt que conforma la capella s'han agafat com a model tipus per al porxo d'entrada a l'Ajuntament i per a la composició de la façana de la planta baixa. En aquest pany de façana principal, sota el porxo, hi ha algunes lloses esculpides de pedra d'èpoques pretèrites.

L'Ajuntament actual és tot d'obra vista, amb un cert caire classicista, reforçat a partir de l'ús de la capella de Santa Anna com a eix de simetria. Mostra unes façanes molt ordenades, cuidant extremadament aquesta simetria també en les altres façanes. Es remarca la verticalitat de l'edifici mitjançant l'ús de grans finestrals que van des de la planta primera a la segona, i amb el joc amb franges verticals d'obra vista que emmarquen els finestrals. El remat de la façana es produeix mitjançant una petita cornisa també d'obra vista.

16 - Ca Tomeset

Edifici d'habitatges consistent en planta baixa, dues plantes d'habitatge i una de golfes. Les façanes són de paredat. Cornisa motllurada de separació entre plantes. Hi ha obertures a totes les plantes, emmarcades amb ressalt de maó a les plantes superiors i emmarcat de pedra en planta baixa. Hi ha balcons en planta primera i segona amb llosanes de pedra.

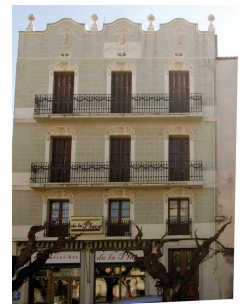
Al local comercial de la planta baixa hi ha el celler de Bàrbara Forés. (Av. València, 26)

17 - Casa Pradell

Situada en un lloc preeminent del nucli antic de la ciutat, la Casa Pradell, anomenada popularment Ca Sol, és probablement l'única mostra del Modernisme a la Terra Alta -tret de les cooperatives agrícoles de Martinell-, ja a mig camí entre el Modernisme i el Noucentisme. La geometria de la façana és de gran bellesa i austeritat, amb una quadrícula simple i perfecta: les línies horitzontals dels quatre pisos i el coronament són remarcades pels balcons correguts del segon i tercer pis. A la vegada, les línies verticals que marquen, de baix a dalt, les tres crugies, culminen amb tres pinyons flanquejats per formosos pinacles decorats. L'arrebossat simula carreus de pedra de dos colors sobris que fan de fons a tota l'ornamentació: el ferro forjat dels balcons i els relleus de cintes i flors en pedra artificial que emmarquen les finestres i portes dels balcons en bonics coups de fouet.

(Plaça del Comerç, 11)

18-19 – Santuari i Balneari de Fontcalda

L'interior del santuari és amb relleus, cornises i motllures al gust barroc, tot pintat. La coberta de teula, l'absis és recte i la portalada amb mitges columnes, arquivau, fris, pinacles, fornícula amb imatge de la Verge de la Font-Calda i òcul superior. Presenta un petit campanar d'espadanya. Junt amb l'església hi ha edificis d'alberg del balneari la major part nous o refets.

L'església present és la tercera que ha existit. Totes fundades pels trinitaris, la primera fou aproximadament del segle XIII, molt petita, les runes de la qual estaven molt cobertes per construccions posteriors. A l'esplanada de davant hi ha l'actual. El mateix lloc fou ocupat per la segona, adossada a l'anterior i la meitat de grossa que la present. L'actual és de 1756 i es deu a la iniciativa de mossèn Antoni Solé.

Al costat mateix hi ha el balneari amb la font i un riuet amb una sèrie de piscines naturals amb l'aigua a bona temperatura.

Les aigües són calentes; de bon gust, estant fredes; i molt eficaces contra els herpes.

La temperatura de surgència de les aigües del Balneari de la Fontcalda és de 28 ° C.

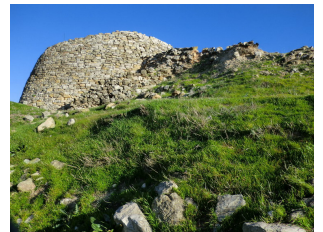
Característiques de les aigües: contenen sulfat magnèsic, clorur sòdic, clorur càlcic i carbonat càlcic.

A l'estiu hi ha bar i restaurant oberts.

20 – Poblament ibèric de Coll de Moro

El Coll del Moro és un dels pocs poblaments ibèrics de Catalunya del qual es coneix i es pot visitar la necròpolis. Pertanyia a la tribu dels iler-cavons. Les excavacions realitzades van confirmar el poblament com un dels jaciments ibèrics més importants de Catalunya. En concret, es van descobrir tres habitacions en les quals hi va haver, fa més de 2000 anys, un taller de confecció de teixits de lli. En una de les habitacions hi ha dos dipòsits rectangulars i impermeabilitzats amb argila on es van trobar restes del lli macerat del qual s'obtenia la fibra per teixir. En aquest recinte també es van trobar 107 peces de teixidora, com ara els contrapesos utilitzats en les rudimentàries màquines de l'època. En la segona habitació es van descobrir restes de grans recipients de ceràmica, fet que indica la possibilitat que servís de magatzem. En la tercera hi ha una llar de foc rodona que gairebé l'ocupa tota. Aquestes restes, junt amb les de ceràmica fenícia i grega, confirmen que els primers pobladors del Coll del Moro van incorporar-se al concert de les civilitzacions antigues de la Mediterrània junt amb les comunitats veïnes dels assentaments més pròxims, que avui anomenem iler-cavones.

21 – Necròpolis de Coll de Moro

La necròpolis tumular del Coll del Moro està formada per tres sectors, anomenats Calars, Camp Teuler i les Maries, que ocupen una llengua de terres que té una extensió aproximada d'1 km de llargada. El sector Calars, l'any 1953 es va construir un monument commemoratiu de la Batalla de l'Ebre, moment en que es va descobrir el jaciment. La necròpolis està formada per enterraments que disposen d'un petit recinte o loculi central delimitat per blocs de pedra calçats verticalment en el terreny per definir un receptacle o cista. Les tombes dels diferents sectors de la necròpolis del Coll del Moro no presenten una unitat en quan a la seva tipologia, sinó que les estructures corresponents responen a tipus diversos. Pel que fa als materials, es documentaren urnes de ceràmica a mà amb decoració de cordons i sense decoració; ceràmica amb acanalats; materials de bronze, principalment braçalets amb decoració geomètrica incisa. En tots els sepulcres es localitzaren ossos humans calcinats. El conjunt dels diversos tipus d'enterraments de la necròpolis del Coll del Moro, ofereix una seqüència cronològica des del segle VIII fins al VI aC. En el transcurs d'aquests tres segles van fer la seva aparició els diferents tipus d'estructures tumulars, així com els enterraments en fossa o loculi, que en la segona meitat del segle VI acabaran per substituir definitivament els enterraments amb estructura tumular o tumuliforme.

<http://www.diputaciodeltarragona.cat/>; <https://www.festacatalunya.cat/>; <http://invarquit.cultura.gencat.cat/>;
<http://www.diputaciodeltarragona.cat/marc/web/diputacio-de-tarragona/inici>

Enllaç mapa punts d'interès:

<https://drive.google.com/open?id=16nFgw6X6RmPfUD1DhZ8TVioSe1o&usp=sharing>

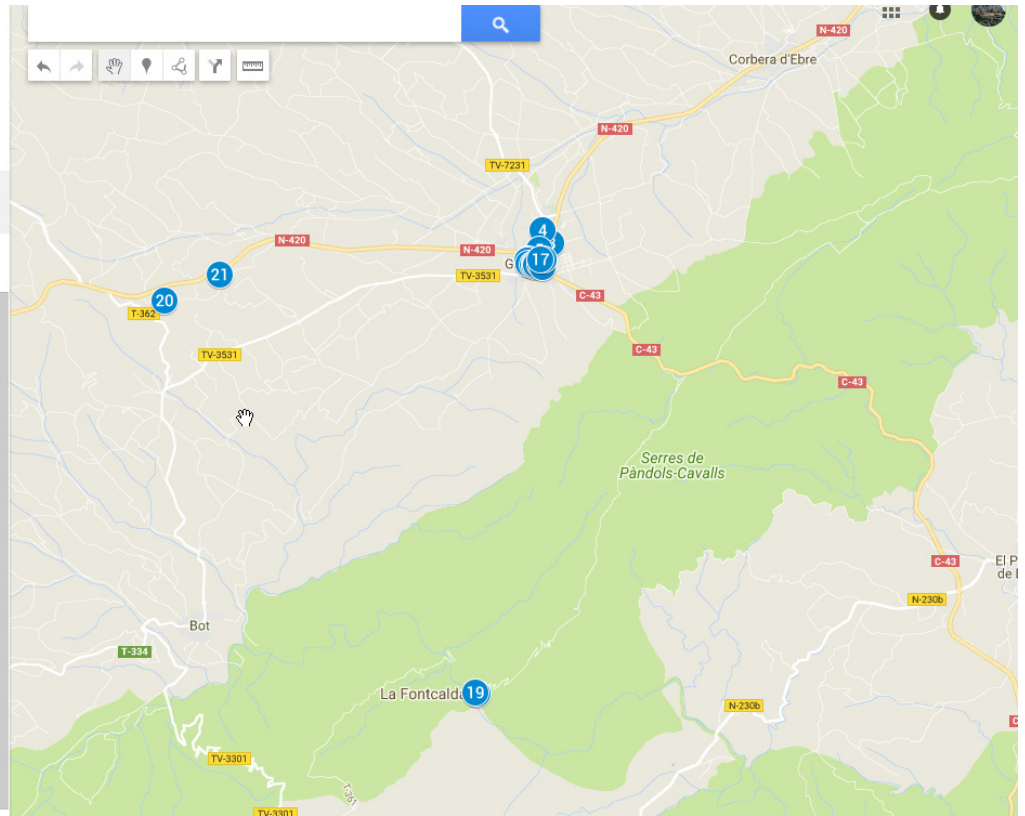
Gandesa, Terra Alta

Mes informació al web
<http://www.municipiscatalans.com>
Al bloc <http://www.municipiscatalans.com/bloc/més>

Tots els canvis s'han desat a Drive.

Afegeix una capa Comparteix
Previsualitza

- 1 Oficina de Turisme i CEBE
- 2 Ca Calixto
- 3 Celler Cooperatiu
- 4 Espai del Vi i de l'Oli
- 5 Fonda Manyà
- 6 Can Cerer
- 7 Presó
- 8 Casa l'Inquisidor
- 9 Ca la Vila Vella
- 10 Església Mare de Déu de l'As...
- 11 Cal Morrut
- 12 Casa Liori
- 13 Casa Serrano i Sunyer
- 14 Casa Baronesa de Purroy
- 15 Ajuntament
- 16 Ca Tomaset
- 17 Casa Pradell
- 18 Santuari de Fontcalda
- 19 Balneari de la Fontcalda
- 20 Poblat Ibèric de Coll de Moro
- 21 Necròpolis del Coll del Moro

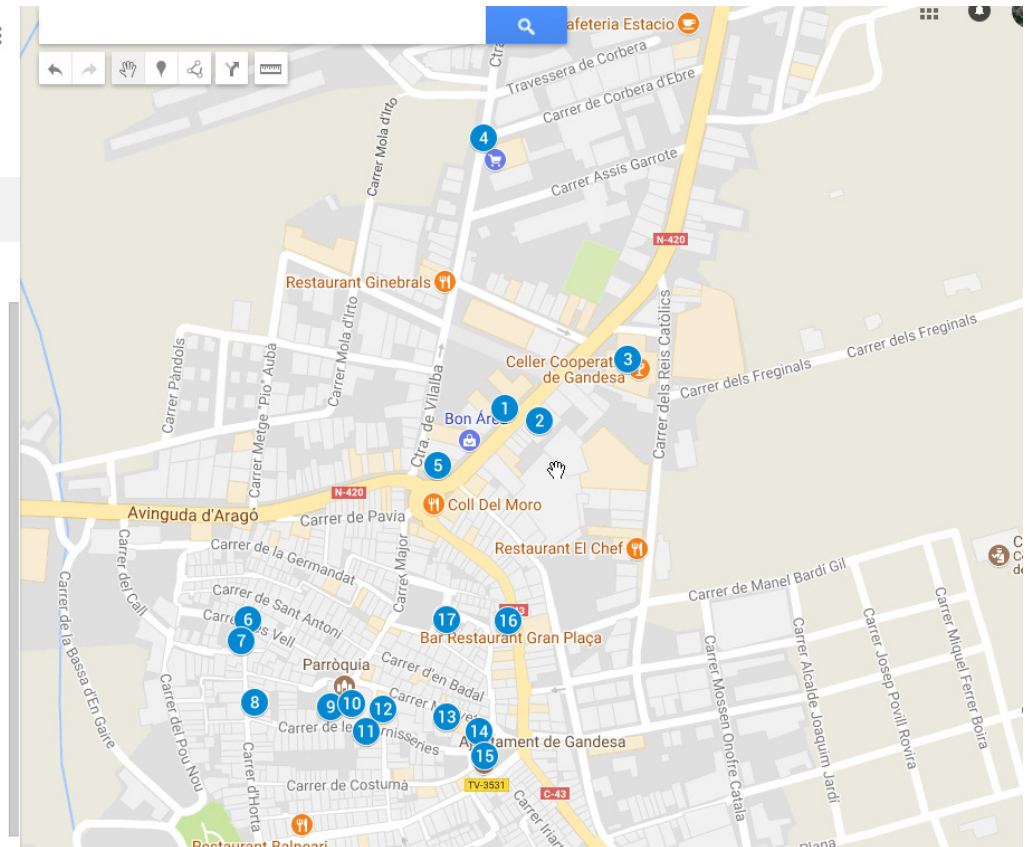
Gandesa, Terra Alta

Mes informació al web
<http://www.municipiscatalans.com>
Al bloc <http://www.municipiscatalans.com/bloc/més>

Tots els canvis s'han desat a Drive.

Afegeix una capa Comparteix
Previsualitza

- 1 Oficina de Turisme i CEBE
- 2 Ca Calixto
- 3 Celler Cooperatiu
- 4 Espai del Vi i de l'Oli
- 5 Fonda Manyà
- 6 Can Cerer
- 7 Presó
- 8 Casa l'Inquisidor
- 9 Ca la Vila Vella
- 10 Església Mare de Déu de l'As...
- 11 Cal Morrut
- 12 Casa Liori
- 13 Casa Serrano i Sunyer
- 14 Casa Baronesa de Purroy
- 15 Ajuntament
- 16 Ca Tomaset
- 17 Casa Pradell
- 18 Santuari de Fontcalda
- 19 Balneari de la Fontcalda
- 20 Poblat Ibèric de Coll de Moro
- 21 Necròpolis del Coll del Moro

Gandesa, Terra Alta

Mes informació al web
<http://www.municipiscatalans.com>
Al bloc <http://www.municipiscatalans.com/bloc/més>

Tots els canvis s'han desat a Drive.

Afegeix una capa Comparteix
Previsualitza

- 1 Oficina de Turisme i CEBE
- 2 Ca Calixto
- 3 Celler Cooperatiu
- 4 Espai del Vi i de l'Oli
- 5 Fonda Manyà
- 6 Can Cerer
- 7 Presó
- 8 Casa l'Inquisidor
- 9 Ca la Vila Vella
- 10 Església Mare de Déu de l'As...
- 11 Cal Morrut
- 12 Casa Liori
- 13 Casa Serrano i Sunyer
- 14 Casa Baronesa de Purroy
- 15 Ajuntament
- 16 Ca Tomaset
- 17 Casa Pradell
- 18 Santuari de Fontcalda
- 19 Balneari de la Fontcalda
- 20 Poblat Ibèric de Coll de Moro
- 21 Necròpolis del Coll del Moro

